

A KÖZPONTI STATISZTIKAI HIVATAL JELENTÉSE A FELEMELT ÖTÉVES TERV MÁSODIK ÉVÉNEK ELSŐ NEGYEDÉVI VÉGREHAJTÁSÁRÓL

A népgazdaság fejlődését, valamint a dolgozók anyagi és kulturális életszínvonalának emelkedését 1951 I. negyedévében a következő adatok jellemzik:

Ipar

Az ipar a jelentősen felemelt öt éves terv 1951 I. negyedévre eső részét sikerrel teljesítette. Az eredményhez hozzájárult a Magyar Dolgozók Pártja II. Kongresszusának, valamint hazánk felszabadulása ünnepének, április 4-ének, tiszteletére kialakult szocialista munkaverseny. Az egész gyáripar az első negyedévben 100,8%-ra, ezen belül a nehézipar 102,3%-ra, a könnyűipar 101,9%-ra teljesítette a tervet, az élelmezési ipar a tervet nem teljesítette (92,7%). A gyáripar termelése 1951 I. negyedében 1950 I. negyedéhez viszonyítva 32,6%-kal, ezen belül a nehézipar termelése 41,1%-kal, a könnyűiparé 33,3%-kal, az élelmezési iparé 7,1%-kal emelkedett. Az iparcsoportok közül a bányászat termelése 19,6%-kal, a kohászaté 38,2%-kal, a gépgyártásé 46,8%-kal emelkedett a múlt év első negyedéhez képest. Egyes fontos iparcsoportok — így a bányászat, a gépgyártás, a gumiipar, a ruházati ipar — első negyedévi tervüket nem teljesítették.

Az év első negyedében az egyes iparcsoportok tervteljesítése a következőképpen alakult:

Iparcsoport	1951 I. negyedének tervteljesítési százaléka
Bányászat	97,4
Kohászat	102,4
Gépgyártás	98,7
Erősáramú berendezések	104,2
Gyengeáramú berendezések	104,4
Finommechanika	107,4
Tömegcikkipar	112,7
Javitóműhelyek	108,8
Villamosenergia	103,4
Építőanyagipar	107,2
Vegyészeti	102,2
Gumiipar	96,7
<i>Nehézipar összesen</i>	<i>102,3</i>

Iparcsoport	1951 I. negyedének tervteljesítési százaléka
Faipar	112,4
Papíripar	101,1
Nyomdaipar	119,4
Textilipar	102,1
Bőr- és szőrmeipar	105,1
Ruházati ipar	94,3
<i>Könnyűipar összesen</i>	<i>101,9</i>
Élelmezési ipar	92,7
Gyáripar összesen	100,8

Az egyes minisztériumokhoz tartozó iparvállalatok termelési tervüket a következőképpen teljesítették: Bánya- és Energiaügyi Minisztérium 99,3%; Kohó- és Gépipari Minisztérium 101,9%; Könnyűipari Minisztérium 101,8%; Élelmezési Minisztérium 92,8%; Építésügyi Minisztérium 122,7%; Közlekedési és Postaügyi Minisztérium 110,9%.

A fontosabb iparcikkek termelése 1951 I. negyedében 1950 I. negyedéhez viszonyítva a következőképpen alakult:

Iparcikk	A termelés 1951 I. negyedében 1950 I. negyedének százalékában
Szén	109,8
Vasérc	109,3
Vas és acél	118,2
Alumínium és timföld	183,8
Esztergagépek	187,7
Egyéb forgácsológépek	131,9
Mozdony	126,0
Vasúti teherkocsi	73,3
Tehergépkocsi	488,0
Motorkerékpár	112,6
Kerékpár	117,6
Traktor	114,3
Villamos forgógépek	157,1
Izzólámpa	120,3
Rádióvevőkészülékek	104,8
Varrógép	96,1
Villamosenergia	117,5
Gép- és motorolaj	138,5
Gépkocsiabroncsköpeny	148,9
Tégla	149,1
Mész	141,7
Cement	144,5
Téglaüveg	102,7
Pamutszövet	118,4
Gyapjúszövet	115,3
Selyemszövet	101,1
Len-kenderszövet	108,1
Selyemharisnya	103,4

Iparcikk	A termelés 1951 I. negyedében 1:50 I. negyedé- nek százalékában
Pamutharisnya	104,6
Bőrcipő	145,3
Férfiöltöny	308,7
Női kabát	303,0
Liszt	132,9
Szesz	139,4
Cigaretta	129,0
Édesipari készítmények	199,0
Szappan	107,2
Gyufa	125,9

Terven felül az első negyedévben jelentős mennyiségű vasércet, nyersvasat, bauxitot, timföldet, azbesztcsovet, csempe- és mozaiklapot, előregyártott betongerendát, tetőcserepet, csiszolókorongot, táblaüveget, parkettát, furnirt, hordót, gyufát, dobozt, vigogne fonalat, lisztet, szárasztészta, malátát, cigarettát, gyümölcskonzervet gyártottak.

A legtöbb iparcikk termelésének jelentős emelkedése mellett a tervvel szemben lemaradás mutatkozik a szén, nyersolaj és földgáz, petróleum, gép- és motorolaj, műtrágya, cement, téglá, szigetelő porcelánok, gépkocsi-abroncsotmlő, selyemszövet, takarmányliszt, csokoládé, szesz, ecet, étolaj gyártásában.

Építőipar

Az építőipar a tervidőszakban jelentős mértékben fejlődött: 1951 I. negyedévi termelési tervét 116,9%-ra, ezen belül a magasépítőipar 120,8%-ra, a szerelőipar 116,4%-ra, a mélyépítőipar 111,2%-ra teljesítette. Az építőipar termelése a tervidőszakban a múlt év hasonló időszakához képest 211,1%-ra, ezen belül a magasépítőipar 172,0%-ra, a szerelőipar 211,1%-ra, a mélyépítőipar 333,7%-ra emelkedett. A Szovjetunióból kapott építőipari munkagépek üzembeállításával fokozódott az építőipar gépesítése. A tervidőszakban az összes földmunkáknak mintegy 20%-át, az összes betonkeverési munkáknak csaknem 60%-át végezték gépek segítségével. Az első negyedévben végzett falazási munkálatoknak több mint 25%-át Sztahanov-módszerekkel végezték.

Mezőgazdaság

A tervidőszakban tovább erősödött a mezőgazdaság szocialista szektora. Legjelentősebb a fejlődés a termelészövetkezeti csoportoknál. Míg az elmúlt év végén az ország szántóterületének 7%-án folytattak szövetkezeti társasgazdálkodást, addig 1951 március végére ez az arány az ország szántóterületének több mint 13%-ára emelkedett. A termelészövetkezeti csoportok taglétszáma 1951 március végéig jelentősen megnőtt. Az általános emelkedésnél gyorsabban nőtt a termelészövetkezetekbe lépő közép-parasztok aránya.

Az állami gazdaságoknál legjelentősebb fejlődés a gépesítés terén következett be. Megnőtt a negyedév folyamán az állami gazdaságok traktor-

állománya. Míg 1950 I. negyedében egy traktorra 365 kat. hold szántó jutott, addig 1951 március végén 289. Emelkedés mutatkozik az egyéb gépekkel való ellátottság terén is. Az állami gazdaságok területe és állatállománya a negyedév folyamán kisebb mértékben növekedett.

A tervnegyedévben a gépállomások száma 369-re, a traktorok száma több mint 9%-kal, a vontatóké mintegy 4%-kal emelkedett.

1951 I. negyedében a mezőgazdaságban a tavalyinál nagyobb volt a műtrágyafelhasználás. Mintegy 22%-kal növekedett a múlt év megfelelő időszakához képest a szerződéssel lekötött növények területe.

Az állatállomány fejlődése szempontjából jelentős a lucerna tavaszi vetésterületének több mint négyszeresére való emelkedése.

A rendkívüli esős időjárás következtében a vetési munka üteme kissé elmaradt a tavalyi mögött.

A múltévi gyenge takarmánytermés ebben a negyedben még éreztette kedvezőtlen hatását az állatállomány alakulásánál, bár kisebb mértékben, mint a megelőző negyedévben.

Közlekedés

A vasút áruszállítási tervét 109,5%-ra, személyszállítási tervét 100,4%-ra teljesítette. A teheráruforgalom emelkedése 1950 I. negyedéhez képest 25,0%, a személyforgalomé 34,4%. A MÁV a teheráruk napi átlagos rakodási tervét 104,7%-ra teljesítette, ez az elmúlt év hasonló időszakának teljesítményéhez képest 27,2%-os emelkedésnek felel meg. A fontosabb árucikkek napi átlagos rakodása 1950 I. negyedéhez képest: a vasárúknál 36,8%-kal, téglá, cserépnél 132,9%-kal, kő, kavicsnál 60,4%-kal, mész, cementnél 91,5%-kal, szénnél 14,4%-kal, őrlményeknél 15,8%-kal, kenyérgabonánál 53,3%-kal, cukornál 10,3%-kal emelkedett.

A vízi közlekedés áruszállítási tervét 125,7%-ra teljesítette. Az áruforgalom az elmúlt év hasonló időszakához viszonyítva 54,9%-kal emelkedett.

A városi közlekedésben az autóbuszforgalom egy év alatt 26,8%-kal, a közúti villamosforgalom 11%-kal, a helyi érdekű vasútak forgalma 18,2%-kal nőtt. A távolsági autóbuszforgalom utasszállítási tervét 118,8%-ra teljesítette, a múlt évi teljesítményhez képest az emelkedés 59,7%.

A teherfuvarvállalatok áruszállítási tervüket 107,8%-ra teljesítették. A tehergépkocsi-közlekedés a tervidőszakban 94,1%-kal több árut szállított, mint 1950 I. negyedében.

Beruházások

Az év első negyedében a népgazdaság összes beruházásai 63,2%-kal haladták meg a múlt év első negyedét. Az emelkedés az iparban, a bányászatban és az építőiparban (együtt) 56,8%, a közlekedésben 83,3%, a kereskedelemben 68,2%. A gyáripar beruházásából 93% a nehéziparra, 7% a könnyűiparra jutott.

A tervidőszakban számos községet, gépállomást, állami gazdaságot és termelőszövetkezeti csoportot villamosítottunk. Számos új gép- és termelő-

berendezés üzembehelyezése történt meg, így új edző-, kúpoló-, elektromos formaszárító- és lágyítókemencék, formázógépek, homokkeverők, különféle szerszámgépek, darupályák, stb. üzembeállítás. A negyedév folyamán az ország különböző részeiben 12 új hidat adtak át a forgalomnak. Az ország különböző részein számos újonnan épült orvosi rendelőt, fürdőt, bölcsődét, óvodát, községházát, ipari és egyéb iskolát adtak át rendeltetésének.

Áruforgalom

1951 I. negyedében az állami nagykereskedelem eladási forgalma 34,5%-kal haladta meg a múlt év hasonló időszakának forgalmát. A kereskedelem a tervidőszakban 21,6%-kal több tejet, 8,1%-kal több kenyeret, 2,3%-kal több finomlisztet és 6,5%-kal több cukrot hozott forgalomba, mint 1950 I. negyedében. Az állami és szövetkezeti kiskereskedelmi forgalom egy év alatt 117,9%-kal, ezen belül az állami kiskereskedelemé 113,9%-kal, a szövetkezeti kiskereskedelemé 134,0%-kal nőtt. Az állami és szövetkezeti kiskereskedelmi bolthálózat egy esztendő alatt 6921 új üzlettel bővült. Ebből az állami kiskereskedelemre 4338, a földműves-szövetkezetekre pedig 2583 új üzlet jutott.

Munkások és tisztviselők számának emelkedése és a munkatermelékenység alakulása

1951 I. negyedében tovább nőtt a népgazdaság valamennyi ágában a munkások és tisztviselők létszáma. A tervszerű munkaerőtoborzás eredményeként a tervidőszakban több ezer új munkás helyezkedett el az iparban. A gyáriparban és építőiparban foglalkoztatottak száma egy év alatt összesen 150 000-rel nőtt. Az első negyedévi munkabérialap a gyáriparban az egy év előtti 17,1%-kal haladta meg. A gyáripari átlagkeresetek az előző év első negyedéhez képest 4%-kal nőttek.

Az ipari tanulók száma 30%-kal volt magasabb, mint 1950 I. negyedében.

A gyáriparban az egy főre eső termelés értéke 1951 I. negyedében 17,6%-kal volt magasabb, mint az előző év megfelelő időszakában. Az emelkedés a bányászatban 11,8%, ezen belül a szénbányászatban 3,2%, a kohászatban 18,9%, a gépgyártásban 22,9%, az erőáramú berendezéseknél 34,2%, a vegyiparban 15,8%, a faiparban 41,1% és a textiliparban 15,6%.

Szociális és kulturális eredmények

Az első negyedévben kiadott könyvek és brossurák példányszáma több mint 17,7 millió, ez 1950 I. negyedéhez képest 10,6%-os emelkedést jelent. A tervidőszakban a mozgóképszínházaknak 16 millió látogatója volt, ez a múlt év hasonló időszakához képest 35,4%-os emelkedésnek felel meg. A színházakat a negyedév folyamán mintegy 1 200 000 ember látogatta, 8,4%-kal több, mint 1950 utolsó negyedében. A rádióelőfizetők száma egy év alatt 14%-kal emelkedett.

1951. március 15-én 86 tudóst, mérnököt, író, művészt, élenjáró ipari és mezőgazdasági dolgozót tüntetett ki a Népköztársaság Minisztertanácsa Kossuth-díjjal a tudomány, az irodalom, a művészet és a termelés terén végzett kimagasló munkájukért.

1951 I. negyedében megrendezett országos kultúrversenyen 10 027 városi és falusi kultúrsoportnak közel 150 000 tagja vett részt.

Az első negyedévben — üdülők átalakítása révén — három új szanatórium létesült 700 ágygal. Ezenkívül új kórházi osztályok létesítésével, több kórház újjáépítésével bővült a kórházak ágylétszáma.

A szakszervezeti üdülésben résztvevők száma 1950 hasonló időszakához képest 19%-kal növekedett.